

Gaál Norbert

ALULJÁRÓZÁS

[CSAKUGYAN ELFELEJTETTE?]

2022-01-17 | CSAKUGYAN ELFELEJTETTE?, NOVELLA

Álltak a Nyugati téri lépcsősor tetején a felszűrődő kiabálást hallgatva. A visszhang faltól falig ért, és mintha szétpattanna a betonfokokon, a darabkái meg belegabalyodnának a bokrok levélzörgésébe, hogy aztán egybeforrva a hideg őszi széllel átsuhanjanak a maszkos emberáradaton, mindazokon, akik elsétáltak Gyuszi és a másik három szotyolázó gyerek mellett.

– Nem kell megcsinálnod, ha nem akarod – mondta Feri. Ő az iskolában mindig a tornasor közepén állt.

– Nem akarom, de meg kell – mondta Gyuszi, fogai közt roppantva egy magot.

– Ha nagyfiú akarsz lenni, akkor kell – Jani szotyihéjat köpött a lépcsőre. – Nagyfiú akarsz lenni, Gyuszika?

Gyuszi is a fokokra köpte a részét.

– A nevem Gyuszi.

– Még Gyuszika! Ha megcsinálod, akkor Gyuszi – Jani újabb magot pattintott a fogai közé. – Elhoztad, Bamba?

Jani az eddig szótlan, kövér, magas gyerekre nézett, de Bamba Miki meg sem mukkant, csak bámulta az embereket.

– Neked pofázok! – bökte oldalba Jani. – Nálad van a kés?

– Ja, nálam – nyúlt a kabátzsebébe, körbenézett, aztán elővette a pillangókést és átnyújtotta Janinak, aki Gyuszi kezébe nyomta.

– Ez minek? – vágta zsebre.

– Szükséged lehet rá lent.

– Miért? – Gyuszi megint lenézett.

Orrát megcsapta a hűgyszag, de hamar elvegyült az alkohol mindent átható, ismerős otthonillatával. Úgy tűnt, a lépcsőt fokról fokra magába olvasztja az aluljáró sötétje. Már nem kiabálás, hanem távoli nevetés hallatszott, ami a tavalyi állatkertes kirándulás sakálvihogására emlékeztette.

– Azt mondtad, keménygyerek akarsz lenni, Gyuszika, nem? – Jani a földre szórta az összes még magozatlan szotyit, és lenyalta az ujjait. – Hát most az lehetsz.

– Ha nem akarod...

– Kussolj, Ferike!

– Már Feri vagyok!

– De Ferike leszel megint, ha én mondom! – és Jani lekevert egyet a nála két fejjel alacsonyabb fúnak.

Igazi nagyfiús nyakas volt, Feri nem szólt többet, a pofont azért sírás nélkül kiállta.

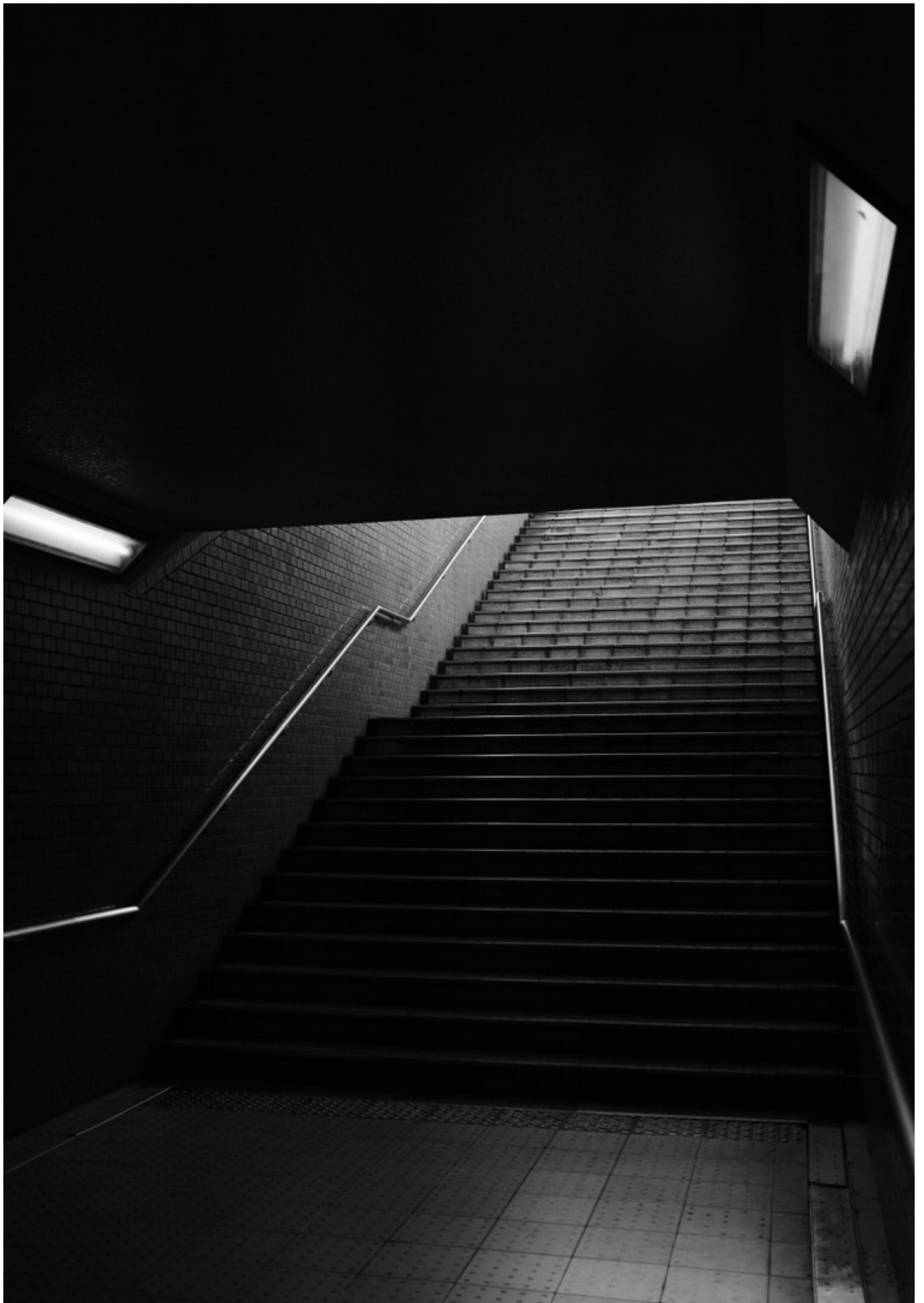
Gyuszi nem bánta. Feri megdolgozott azért, hogy Feri legyen, mert két hete még csak Ferike volt.

Aztán megcsinálta azt a bugyis dolgot az anyjával, és Feri lett.

A bugyit azóta Jani magánál tartotta. Gyuszi egyszer látta, hogy a többi felsősnek mutogatta. Klári néni majdnem elvette. Jani azt mondta, hogy kiszúrja a kocsija kerekét, ha elveszi, az igazgatónál meg azt, hogy a bugyi az anyjáié, haza kell vinnie. Pedig Janinak nincs is anyja. Ezt az igazgató is tudhatta, mert végül megúszta a dolgot, és Jani azóta csak a vécén veszi elő a bugyit, és csak néha adja oda Mikinek, amikor neki is kell, de többnyire azért Janinál van.

– Na Gyuszika, keménygyerek leszel vagy maradsz Nyuszika?

Gyuszi ráförmedt Janira, hogy ne nevezze így. Jani szeme elkerekedett. Gyuszi bocsánatot kért, mert nem akart ő is nyakast kapni. Nem volt benne biztos, hogy kiállná sírás nélkül. Gyorsan azt is megkérdezte, hogy mi van odalent, amiért kés kell, mire a Jani arcára feszült harag csorba félmosolyba húzódott.

– Félsz, mi?

Gyuszi rávágta, hogy nem fél, de Jani megragadta a csuklóját és magához rántotta.

– Pedig jobban tennéd, Gyuszika. Tudod miért?

Gyuszi a fejét rázta.

– Feri, te tudod? – Feri bólogatott. – És te, Miki? Mik vannak odalent, amitől fosni kell?

– Csövesek! – vágta rá Bamba Miki, és kövér hasán kicsit összébb húzta kabátját. – Akik pokrócokon ülnek és a víznyelőrácok közé szarnak. Jó esetben. Ha túl közel mész, megpróbálnak elkapni és a pokrócuk alá húzni.

– És még mi van odalent, Feri?

– Kannibálok – bukott ki Feriből.

A szájához kapta a kezét, de Jani szúrós pillantása lehámozta az ujjait. Remegő hangon folytatta.

– Azok szopatják az embert, és ha visszabeszél, megverik, vagy elhurcolják és csúnya dolgokat tesznek vele...

– Baszakodnak vele, és addig kínozzák, amíg bele nem hal a félelembe.

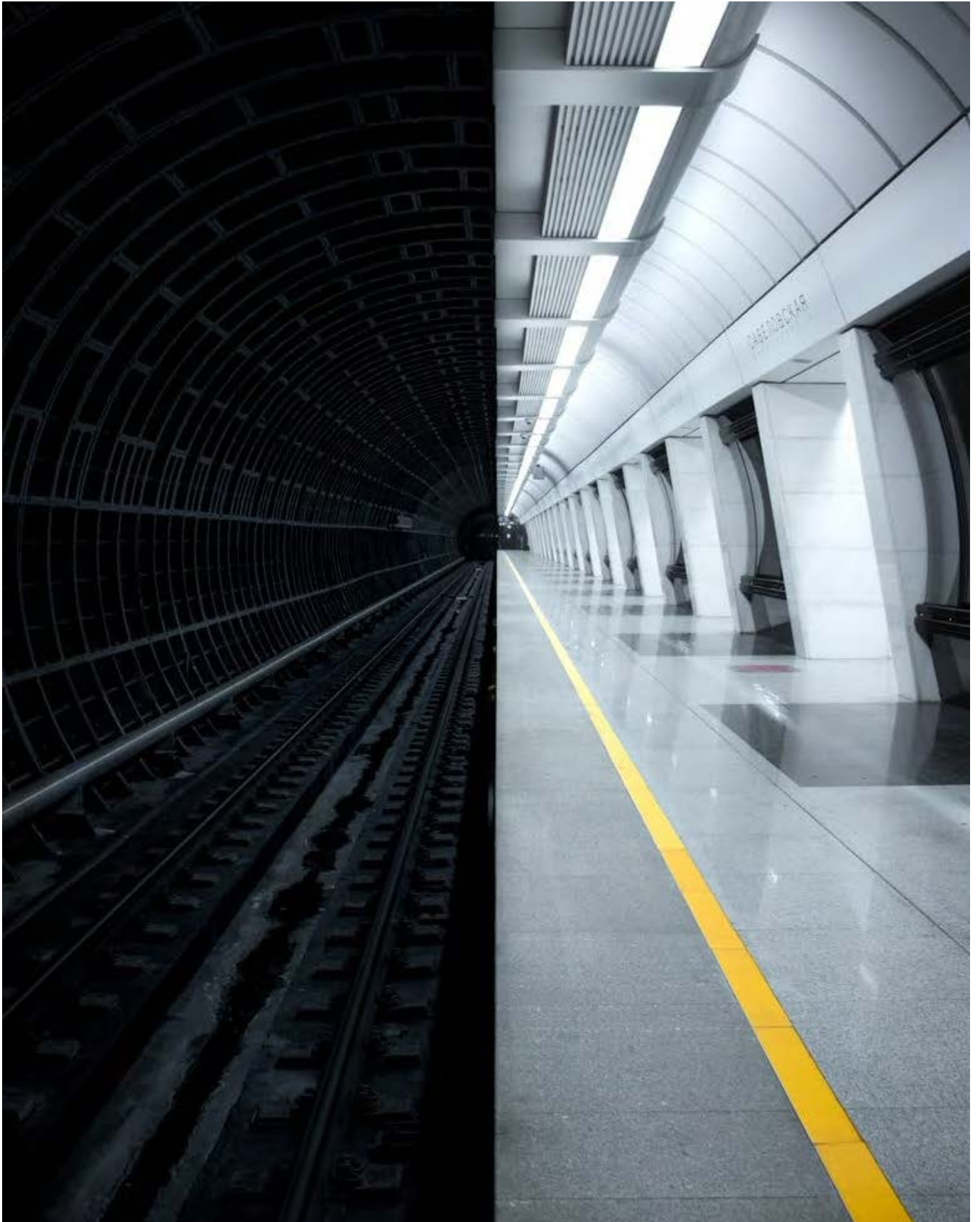
Jani elengedte Gyuszit, de azért taszított rajta egyet, amitől a fiú hátratántorodott.

– És tudod, mi a legszörnyűbb?

Jani elkapta. Gyuszi csak a fejét rázta.

– Hogy nem segít senki. Ezek fel-le járnak, mint a szemellenzős lovak. Le is lökhettelek volna, nem érdekelne senkit, amíg nem fekszel a saját véredben. Odalent magadra vagy utalva, Gyuszika... – ellépett a fiútól –, meg a késedre.

- Engem egyszer majdnem elkapott egy Csöves – mondta Bamba Miki –, épphogy meglógtam. Csak a kabátom bánta, a gatyámat alig tudtam visszaráncigálni. Szar lett volna egy szál boxerben hazavonatozni. A Kannibálok röhögtek, az emberek meg tovább mentek.

- Tudják, hogy ha lemennek oda, csak magukra számíthatnak – bólogatott Jani. – Nem bízatsz senkiben! Érted? Ezért kell a kés.

- Csak nézz lefelé és ne keresd a szemkontaktust! – mondta Feri.

- Faszt! – horkantott Jani. – Keresd csak! Álld ki! Mutasd meg, hogy veled nem lehet baszakodni, Te kemény gyerek vagy!

- És ha beléd kötnek, ne hátrálj, üss elsőnek! – tanácsolta Miki.

- Nem elég csak végigszaladnom és kész?

- Hogy mit csinálsz odalent, az a te dolgod. Mi a Katona meg a Váci út sarkán fogunk várni. Itt lemész, ott kijössz. Világos?

- Világos.

- Jó. Na, van nálad pénz? Öt forint elég.

- Az van.

- Csinálunk belőle többet. Megnéztük Mikivel, az ottani lépcsősor alján van egy hegedűsbácsi. Mielőtt feljössz, adsz neki egy ötöst, és kimarkolsz annyi aprót, amennyit bírsz.

Jani szünetet tartott.

Gyuszi arca rezzenéstelen maradt, de Jani kiszúrhatott valamit, mert hozzátette, hogy ne aggódjon, a hegedűsbácsi vak.

– Milliószer csináltam. Öt forint, bedob, kimarkol. Eddig oké?

– Eddig? Nem ennyi?

– Nem egészen – Jani a zsebébe túrt. – Miközben ezt megteszed, a kalapjába dobod ezt is – és mosolyogva Gyuszi kezébe nyomta Feri anyjának bugyiját.

Bamba Miki felröhögött.

Feri lesütötte a szemét.

Gyuszi markába zárta a bugyit, hogy az emberek meg ne lássák.

– Ha nem vagy Nyuszi, bedobod az ötforintossal, és kimarkolod a többi aprót. Mindenki jót nevet majd, amikor elsétál mellette.

Gyuszi nem tudta, hogy ő nevetne-e, ha ilyet látna, de biztos lesz, akinek majd tetszik a tréfa. Zsebre vágta a bugyit.

A bal zsebébe tette, a maszkja mellé, a jobban aprópénz és taknyos papír zsepikre ragadt szotyivolt, na meg a pillangókés.

Jani megveregette a vállát, majd se szó, se beszéd, megindultak a Nyugati téri zebra felé. Feri habozott, de Jani odakiabált, hogy szedje a lábát, mire Feri sok szerencsét kívánt Gyuszinak, és szaladt, hogy utolérje a többieket.

Gyuszi nézte, ahogyan a három fiú az embereket lökdösve eltűnik a tömegben.

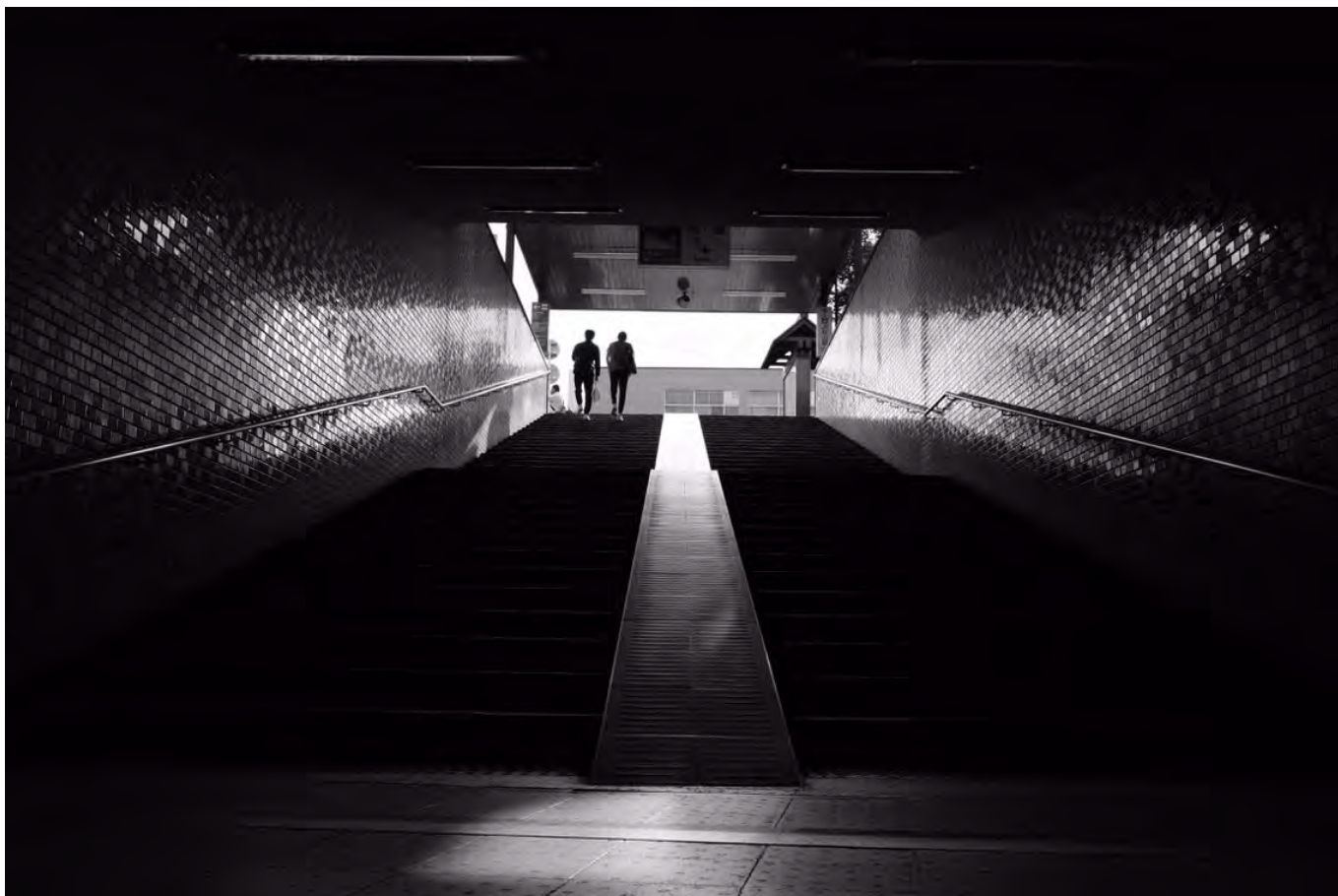
Ők már nagyfiúk, igazi kemény gyerekek. Még Feri is, bár ő nem felsős, mint Jani meg Miki, de jövőre már az lesz, ahogyan Gyuszi is. Akkorra már nagyfiúnak, kemény gyerekeknek kell lennie, hogy ne baszakodhassanak vele. Ha Jani és Miki azt mondja,

hogy Gyuszi nem Gyuszika, hanem kemény gyerek, akkor minden rendben lesz.

De ahhoz meg kell tennie, amit csak a nagyfiúk tesznek meg.

Visszafordult az aluljáró felé.

Bár a tornasor végén áll, ő a leggyorsabb az iskolában, és ezt Janiék is tudják.

Lelépett egy lépcsőfokot.

Azt mondták, most majd futhat.

Nem volt anyja, akitől bugyit lophatott volna és apja sem, akitől piát vagy cigit, mint Petike, aki lebukott.

Újabb lépés lefelé.

Lassan.

Óvatosan.

Csak nagyszülei voltak. Nem szívesen ment haza iskola után. Szeretett Ferivel lógni a Nyugati téren vagy a Blahán, bár oda főleg a nagyfiúk, a kemény gyerekek mentek, mint Jani meg Miki.

Vajon ők szoktak aluljárózni?

A sötétség feljebb kúszott a derekán. Leért a lépcsősor közepéig.

Miki már biztos volt lent, és valószínűleg Jani is. Úgy beszélt róla, mint aki volt, bár most fent mentek. Biztos ők sem szívesen mennek az aluljárón át. Inkább zebráznak. Ők már kemény gyerekek, így mégis kényelmesebb. Fent nem Csövesek, hanem hajléktalanok vannak, és ami a legfontosabb: nincsenek Kannibálok.

Gyuszi eldöntötte, hogy ha leér, mindenkire szigorúan néz, ahogy Jani mondta, és zsebében a kezét végig a pillangókésen tartja. Ha belekötnek, előrántja, és rájuk üvölt. Ha egy Csöves utána nyúl, megvágja, és ha a Kannibálok követik, majd elfut.

Egyre lejjebb jutott, lassan a sötétség részévé vált. Már látta az aluljáró üzleteit. Mint odúk az erdőben, menedéket nyújtottak a földalatti folyosók eladóinak.

Janiék már messze járhattak.

Nagy levegőt vett, lelépett az utolsó fokról, aztán nem nézett semerre, csak rohant.

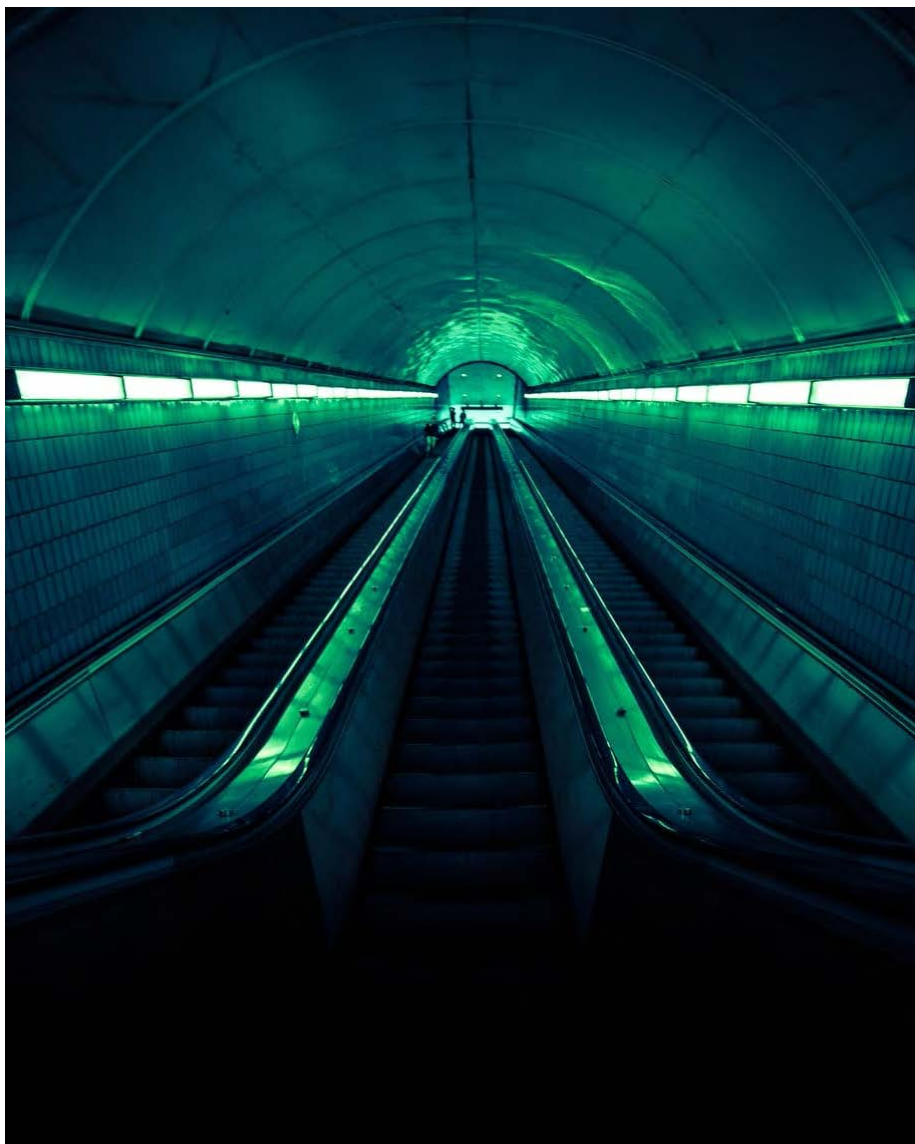
Nem tudta, hogy merre, egyszerűen csak előre.

Ínycsiklandó illatot érzett. Nem állt meg, szeme sarkából sandított a pékségre. A frissen sült sütemények aranyként ragyogtak a betonfolyosó szürkességében. De Gyuszi csak futott, egészen az aluljáró közepéig, ahol a villamos és metró között jövőmenő, fel-le hömpölygő tömegben találta magát.

Ellepték, szinte körültáncolták. Kabátjukkal fentről az őszi hideget, letről a metró melegét hozták, s ettől erős szél támadt ott, ahol Gyszi állt.

Aztán meglátta az aluljáró falánál álló három hiénaszerű alakot. Ütött-kopott dzsekijük zsebébe dugott kézzel méregették a fiút, összenéztek, sugdolóztak, az egyik nagyot köpött, és megindult felé.

Gyszi zihált, kiutat keresett a kavargó tömegből. Vidám dallam ütötte meg a fülét. Kitért az emberek gyűrűjéből, és futásnak eredt a hang felé. Úgy lökdösődött, mint a Janiék a zebrán. Egy nő, egy másik gyerek, egy öregasszony, aztán egy keményebb, bőrkabátos fazon, attól kibillent az egyensúlyából, s mint a részegek a Blahán, ingadozva trappolt tovább.

Elszaladt a kínai butik mellett, a használt ruhabolt és a szexshop között. A színes női bugyikról eszébe jutott, hogy mi is a feladata. Beletúrt a zsebébe a taknyos zsebkendők és szotyimagok közé, markába szorított egy ötforintost, és követte az erősödő hegedűszót.

Futás közben nagy ívben kikerült egy összekuporodott Csövest. Az észre sem vette, de Gyuszi azért haragos pillantást vetett rá, és már látni is vélte a hegedűsbácsit, ahogyan a Katona József és a Váci út sarkán lévő lépcsősor aljában muzsikált.

Gyuszi előtt elhúzott egy sor Jani korú felsős. Nem tűntek Kannibálnak, de Gyuszira nézve összenevettek. A fiú homlokráncolva vicsorgott feléjük, mire a srácok még jobban nevettek. Gyuszi tovább szaladt, zsebében forgatta a pillangókést.

Elsuhant a gyroszos és néhány újságosbódé mellett, majdnem fellökött egy kisgyerekes nőt, amikor mintha falba ütközött volna. Sajgott a válla, és felnézve látta, hogy egy hatalmas, neonsárga mellényes férfi áll előtte, aki a vállára tette vaskos kezét. Nem szorította, inkább csak pihentette rajta, de a karján ott virított a lila karszalag.

Gyuszi némán bámult.

Az ellenőr intett a metró felé igyekvő kollégáinak, hogy menjenek, aztán végigmérte Gyuszit. A fiú a zsebében matatott, és amikor az ellenőr kollégái kiabáltak valamit, a férfi meg felkapta a fejét, Gyuszi előrántotta és az ellenőr alkarjába szúrta a pillangókést.

A férfi elrántotta a karját.

A kés a földre esett, a fiú tovább rohant, de még hallotta, hogy az ellenőr adóvevőjével szitkozódva rendőrért recseg.

Gyuszi követte a hegedűszót. A lépcső aljánál majdnem megfélekedezett a feladatáról, de meglátta a lépcsősor tetején várakozó fiúkat.

– Olyan szépen játszik a bácsi, adj már neki egy ötöst! – kiabálta Jani.

Gyuszi megtorpant. A kezében szorongatott ötforintosra nézett, majd a lépcső tetejére. Három sárga mellényes férfi tűnt fel a betonfolyosó sarkán.

A zsebébe nyúlt, kimarkolta a bugyit, az ötforintos mellé gyúrte, és mindkettőt a vak hegedűsbácsi kalapjába dobta. De nem markolt a pénzbe, szaladt fel a lépcsőn.

– Szóval Nyuszika maradsz? – állt elé Jani, Miki azonban megrántotta a vállát, azonnal futásnak eredtek.

Feri utánuk.

Gyuszi nem nézett le, hallotta a lépcső alján lihegő ellenőroket.

Megindult, végig a Váci úton, és mert a leggyorsabb volt az iskolában, pillanatok alatt utolérte őket, elsuhant Feri mellett, aztán Janit is hagyta. A Lehel térnél átszaladt a piroson a villamosmegállóig, felugrott a villamosra, és leült az első szabad ülésre, amit meglátott.

Az ajtók becsukódtak, a villamos rántott egyet, és megindult.

Gyuszi szíve kalapált. A villamos zötyögött. Még az iskolában sem futott ilyen gyorsan. Minden lélegzetvételt a bordáiba szúrt. Lihegett, orrát a kabátja ujjába törölte. Amikor kicsit kifújta magát, felnézett.

Csak ekkor vette észre az emberek vizslató tekintetét. Egyesek álltak, mások ültek, de maszkjuk fölött mind őt figyelték, a fiút, aki olyan nagy robajjal érkezett.

Gyuszi az ülésbe feszült.

Eszébe jutott, amiket Jani mondott. Sorra mindenkire egy-egy fenyegető pillantást vetett, miközben bal zsebében matatott a maszkja után. A maszk fekete volt, szigorú és félelmetes.

Míg a fülére ügyetlenkedte a gumiszalagot, nem vette le tekintetét az utasokról. Szép lassan mind elfordultak.

Végre sikerült. Már nagyfiú és kemény gyerek, pedig még a pénzt se lopta el. Az egyik idősebb nő megbotránkozva motyogott, aztán néhány iskoláslány is, végül már a férfiak is csak a fejüket csóválták.

Janinak igaza lett. Csak magára számíthat, és a szigorú pillantás is működik. De a maszk valahogy még mindig nem maradt az arcán, és ez idegesítette. A zsebében még a szaga is fura lett, össze is gubancolódott. Mérgesen az ölébe csapta, hogy kibogozza, és csak akkor látta, hogy nem azt tartja a kezében.

A maszk az aluljáróban maradt, az ötforintos mellé gyűrve, a vak hegedűsbácsi kalapjában.

kép | unsplash.com